

Διάλεξη, Τμήμα ΜΙΘΕ (Αμφιθέατρο Α)

Τρίτη, 24 Μαΐου 2016, ώρα 19:00

Τα φιλοσοφικά χειρόγραφα στο Βυζάντιο (9ος/15ος αιώνας)

Παντελής Γκολίτσης

Λέκτορας Αρχαίας και Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας,

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Χάρη σε ποιους είμαστε σε θέση να διαβάζουμε σήμερα το έργο του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη και άλλων αρχαίων φιλοσόφων; Οι σύγχρονες κριτικές εκδόσεις αλλά και οι πρώτες εκδόσεις (*editiones principes*) των φιλοσοφικών κειμένων της αρχαιότητας βασίζονται ως επί το πλείστον στους χειρόγραφους κώδικες που αντέγραψαν ανά τους βυζαντινούς αιώνες επαγγελματίες βιβλιογράφοι ή λόγιοι. Εκτός όμως από την αξία τους ως προς τη διάσωση και την αποκατάσταση των αρχαίων κειμένων, τα ελληνικά μεσαιωνικά χειρόγραφα είναι πρωτίστως προϊόντα του βυζαντινού πολιτισμού: συνιστούν μαρτυρίες για τη διανομή της εποχής κατά την οποία γράφτηκαν, αλλά και για τις εποχές κατά τις οποίες μελετήθηκαν στη συνέχεια.

Στη διάλεξη θα παρουσιαστούν βασικά πλατωνικά και αριστοτελικά χειρόγραφα, αλλά και χειρόγραφα που περιέχουν βυζαντινά φιλοσοφικά έργα, και θα επιχειρηθεί να εξηγηθεί μέσω επιλεγμένων παραδειγμάτων η χρήση τους στο Βυζάντιο: προϊόντα διδασκαλίας ή προοριζόμενα για διδακτική χρήση, αυτόγραφα λογίων για προσωπική μελέτη ή προσεγμένες εκδόσεις, τα βυζαντινά φιλοσοφικά χειρόγραφα αποτελούν ζωντανούς μάρτυρες ενός μεσαιωνικού πολιτισμού που δεν έχασε ποτέ το ενδιαφέρον του για τη φιλοσοφία.